

gemeente
Zoetermeer

Stadspeiling 2023

Deelrapport zwerfafval en adoptiegroen

STADSPEILING 2023

Deelrapport: Zwerfafval en adoptiegroen

Januari 2024

In opdracht van: Karen Zum Vörde Sive Vörding/ Afdeling SB
Onderzoek: Josée Boormans, Afdeling JaBo/ Onderzoek en Statistiek

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
1. Samenvatting	3
2. Onderzoeksverantwoording	4
2.1 inleiding	4
2.2 respons	4
2.3 opzet rapport	4
3. Zwerfafval	5
3.1 opruimen zwerfafval	5
3.2 weggooien van zwerfafval	6
3.3 betrokkenheid inwoners bij verminderen zwerfafval in hun directe woonomgeving	7
3.4 betrokkenheid winkeliersverenigingen, bedrijven en evenementenorganisaties bij verminderen van zwerfafval in hun omgeving	8
3.5 adopteren van een afvalbak	8
3.6 gescheiden weggooien van afval in de openbare ruimte	9
3.7 bekendheid project 'schoon is gewoon'	9
4. Adoptiegroen	10
4.1 adopteren van openbaar groen	10
4.2 mening over de mogelijkheid om openbaar groen te adopteren	11
BIJLAGE 1. Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid	12
BIJLAGE 2. Populatie, steekproef, veldwerk en respons	13
BIJLAGE 3. Tabellen	14
BIJLAGE 4. Selectie van de vragen uit de stadspeiling 2022 m.b.t het onderwerp	23

1

SAMENVATTING

- **respons**

Van alle 4000 benaderde Zoetermeeders van 18 jaar en ouder heeft 22% (883 respondenten) één of meer vragen ingevuld over het onderwerp 'zwerfafval en adoptiegroen' uit de Stadspelling 2023.

- **zwerfafval**

Meer dan een derde van de respondenten zegt nooit zwerfafval op te ruimen. Respondenten die wel eens zwerfafval opruimden, deden dat vooral in hun directe woonomgeving.

Bijna de helft van de respondenten ziet jongeren in de leeftijdsgroep 13 t/m 18 jaar als de grootste veroorzakers van zwerfafval in Zoetermeer.

Vrijwel alle respondenten zeggen hun afval buiten (bijna) altijd in een afvalbak te gooien of mee te nemen. Respondenten die wel eens afval achterlaten in de openbare ruimte, doen dat vooral bij een volle afvalbak en op een plek waar nergens een afvalbak in de buurt.

Volgens de respondenten kunnen inwoners meer betrokken worden bij het verminderen van zwerfafval door het plaatsen van meer afvalbakken of door slecht gedrag te bestraffen. Ook (meer) voorlichting over de schadelijke gevolgen van zwerfafval voor gezondheid of milieu kan helpen. Maar ook belonen voor goed gedrag wordt vaker genoemd als oplossing voor het verminderen van zwerfafval.

Winkeliersverenigingen, bedrijven en evenementenorganisaties zouden meer betrokken kunnen worden bij het verminderen van zwerfafval door meer afvalbakken te plaatsen. Maar ook door de kosten van het opruimen van door ondernemers veroorzaakt zwerfafval door te belasten (vervuiler betaalt), goed gedrag te belonen en het bewust maken van ondernemers van de schadelijke gevolgen van zwerfafval voor gezondheid en milieu.

Iets minder dan een tiende van de respondenten zegt een afvalbak te willen adopteren (leggen en er een schone afvalbak in doen).

Mocht de gemeente afvalbakken plaatsen voor het gescheiden weggooien van afval in de openbare ruimte dan zegt 87% daarvan gebruik te gaan maken.

Iets minder dan een kwart van de respondenten had wel eens gehoord van het project 'Schoon is gewoon'.

- **adoptiegroen**

Iets meer dan de helft van de respondenten was ervan op de hoogte dat je een stukje openbaar groen kunt adopteren. De meeste respondenten die dit al of niet met burens deden, deden dit vooral om het aanzien/ de uitstraling van de buurt te verbeteren. Maar ook voor meer variatie in planten en heesters om zo meer bijen, vlinders en andere dieren aan te trekken en omdat ze willen dat het bewuste stukje openbaar groen vaker wordt onderhouden dan de gemeente dat doet. Voor een vijfde van hen speelt ook mee dat ze de overlast van hondenpoep en/of zwerfafval in dit stukje openbaar groen willen beperken.

Bijna twee derde van de respondenten zegt het fijn te vinden dat de gemeente de mogelijkheid biedt om sommige stukken groen in adoptie te nemen.

2

ONDERZOEKSVERANTWOORDING

2.1 inleiding

Eind september/begin oktober 2023 is in Zoetermeer de jaarlijkse stadspeiling gehouden. Hierin worden over uiteenlopende onderwerpen vragen gesteld aan de inwoners van Zoetermeer. Een jaarlijks terugkerend onderwerp is het onderwerp zwerfafval en adoptiegroen.

2.2 respons

Voor de Stadspeiling 2023 zijn er drie niet overlappende steekproeven getrokken uit het bevolkingsbestand van de gemeente Zoetermeer van elk 4000 inwoners van 18 jaar en ouder. Dit omdat het aantal vragen te groot was voor één vragenlijst. Voor de personen geldt bovendien dat zij op dat moment niet woonden in een 'bijzonder woongebouw' (verzorgingshuis, penitentiaire inrichting, gezinsvervangend tehuis) of in een woonwagen.

Aan de personen uit de drie steekproeven zijn verschillende enquêtes (A, B of C) voorgelegd. De vragen over zwerfafval en adoptiegroen stonden in vragenlijst C.

Voor de Stadspeiling 2023 is een gestratificeerde steekproef getrokken om de respons in overeenstemming te brengen met de verdeling van de leeftijdsgroepen in de bevolking (zie bijlage 2).

De vragen over zwerfafval en adoptiegroen zijn in voldoende mate beantwoord door 883 personen. In totaal hebben 608 respondenten de vragenlijst geheel of gedeeltelijk digitaal ingevuld en 275 respondenten op papier. Dit is een respons van 24%.

Eigen aan steekproefonderzoek is dat de uitkomsten een schatting geven van de werkelijkheid. In bijlage 3 is een overzicht opgenomen van de nauwkeurigheid en betrouwbaarheid rondom de onderzoeksuitkomsten.

2.3 opzet rapport

In de rapportage worden alle cijfers achter de komma lager of gelijk aan 4 ($\leq 0,4$) naar beneden afgerond en getallen van 5 of hoger achter de komma ($\geq 0,5$) naar boven. Daardoor kan het totaal percentage onder een kolom (100%) niet altijd overeenkomt met het opgetelde percentage in een kolom (99% of 101%).

Aan het einde van het rapport zijn vier bijlagen opgenomen. De eerste bijlage gaat over de nauwkeurigheid en betrouwbaarheid van de onderzoeksuitkomsten. In bijlage twee staan populatie, steekproef en respons naast elkaar. In de derde bijlage is een aantal tabellen opgenomen.

In de laatste bijlage staat een overzicht van de vragen die over dit onderwerp zijn gesteld.

3

ZWERFAFVAL

Zwerfafval is de rommel die ligt op plekken waar iedereen kan komen: in de straat, in het groen, op het schoolplein, in het winkelcentrum. Denk aan verpakkingen, blikjes, peuken, klokhuizen: alles wat ook in een afvalbak zou kunnen. Als er eenmaal ergens zwerfafval ligt, wordt het al snel veel meer. En zwerfafval kan schadelijk zijn voor de gezondheid en het milieu.

3.1 opruimen zwerfafval

Aan alle respondenten is gevraagd of ze wel eens zwerfafval opruimen in Zoetermeer en zo ja, waar.

Meer dan een derde (35%) van de respondenten zegt nooit zwerfafval op te ruimen in Zoetermeer.

In totaal ruimde 60% van de respondenten wel eens zwerfafval op in de directe woonomgeving/ straat en 17% in een park/ speeltuin/ recreatiegebied.

Tabel 1. Al of niet opruimen van zwerfafval in Zoetermeer (n=877) en op welke plek(ken)

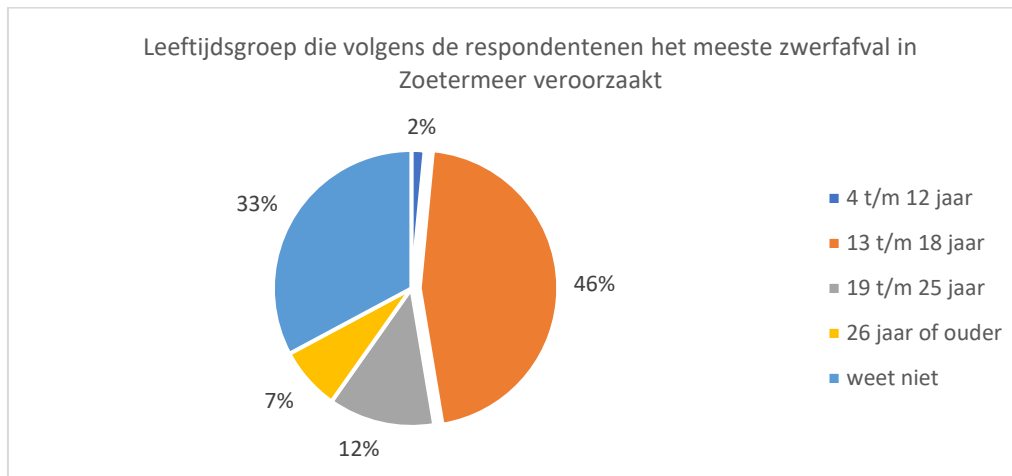
- *men mocht meer antwoorden geven*

Genoemde plek	Aantal keren genoemd	In % van het totaal aantal respondenten
ja, in mijn directe woonomgeving/ straat	528	60,2%
ja, in een winkelcentrum	64	7,3%
ja, in een plantsoen	68	7,8%
ja, in een park/ speeltuin/ recreatiegebied	145	16,5%
ja, op een schoolplein	41	4,7%
nee	307	35,0%
Totaal aantal respondenten: 877		
Geen antwoord: 6		

Als aan de respondenten gevraagd wordt welke leeftijdsgroep het meeste zwerfafval in Zoetermeer veroorzaakt dan noemt 46% 13 t/m 18-jarigen. Ook in 2021 en 2020 werd deze leeftijdsgroep gezien als de grootste veroorzaker van zwerfvuil in Zoetermeer.

Eén op de drie respondenten (33%) zegt niet te weten wie het meeste zwerfafval in Zoetermeer veroorzaakt.

Grafiek 1. De volgens respondenten grootste veroorzakers van zwerfafval in Zoetermeer (n=853)

3.2 weggooiën van afval

Net als in de drie voorgaande jaren is gevraagd of de respondenten het afval, als ze buiten zijn in Zoetermeer, altijd in een afvalbak gooien of meenemen. Van de 881 respondenten die de vraag invulden, zegt 90% dat altijd te doen en 9% bijna altijd. Slechts 1% van de respondenten zegt het afval meestal niet of nooit in een afvalbak te gooien in Zoetermeer (8 respondenten).

Tabel 2. Aantal en percentage respondenten dat al of niet aangeeft het afval buiten in Zoetermeer altijd in een afvalbak te gooien (of mee te nemen)

Afval in afvalbak in Zoetermeer (of mee)?	Aantal	In % van het totaal
altijd	796	90,4%
bijna altijd	75	8,5%
meestal niet	3	0,3%
nooit	5	0,6%
weet niet	2	0,2%
Subtotaal	881	100,0%
Geen antwoord	2	
Totaal	883	

Alleen aan de 85 respondenten die hun afval nooit of niet altijd in een afvalbak gooien als ze buiten zijn of meenemen of weet niet invulden, is gevraagd of ze wel eens afval achterlaten in de openbare ruimte. Van de 83 respondenten die de vraag beantwoordden, zeggen er 13 wel eens afval in de openbare ruimte achter te laten. De overige respondenten zeggen dat niet te doen (69 respondenten) of weten het niet (een respondent).

Gevraagd naar de plekken waar de 13 respondenten wel eens afval achterlaten in de openbare ruimte, zeggen er acht dat te doen bij een volle afvalbak. Zes respondenten doen dat bij een plek waar nergens een afvalbak in de buurt is. Eén respondent laat wel eens afval achter bij een plek die toch al rommelig is en ook één respondent laat het achter op een plek waar al meer afval ligt.

Tabel 3. Genoemde plekken waar men zelf wel eens afval achterlaat in de openbare ruimte (n=13)

- *men mocht meer antwoorden geven*

Genoemde plek	Aantal keren genoemd
bij een volle afvalbak	8
een plek waar al meer afval ligt	1
een plek die toch al rommelig is	1
een plek waar nergens een afvalbak in de buurt is	6
anders, namelijk:	1
- <i>bijvoorbeeld een klokhuis van een appel in de bosjes voor de vogels</i>	
Totaal aantal respondenten: 13	

3.3 betrekken van inwoners bij het verminderen van zwerfafval in hun directe woonomgeving

Het is belangrijk dat er zo min mogelijk zwerfafval in de directe woonomgeving aanwezig is. De gemeente wil dan ook graag weten hoe inwoners (meer) kunnen worden betrokken om zwerfafval in hun directe woonomgeving te verminderen.

Uit de volgende tabel blijkt dat bijna twee derde (65%) van de respondenten denkt dat vermindering van zwerfafval in hun directe woonomgeving bereikt kan worden door meer afvalbakken te plaatsen. Daarnaast vindt 44% dat dit kan door slecht gedrag te bestraffen. Ook denkt 35% van de respondenten dat (meer) voorlichting over de schadelijke gevolgen van zwerfafval voor gezondheid en milieu kan helpen. En 29% van de respondenten denkt dat het belonen van goed gedrag kan helpen bij het verminderen van zwerfafval in de directe woonomgeving.

Tabel 4. Genoemde maatregelen om inwoners (nog) meer te betrekken bij het verminderen van zwerfafval in hun directe woonomgeving (n=871)

- *men mocht meer antwoorden geven*

Genoemde maatregel:	Aantal keren genoemd	In % van het totaal aantal respondenten
door meer afvalbakken te plaatsen	566	65,0%
door goed gedrag te belonen	251	28,8%
door (meer) voorlichting te geven over de schadelijke gevolgen van zwerfafval voor gezondheid en milieu	301	34,6%
door slecht gedrag te bestraffen	381	43,7%
anders (zie bijlage 3 tabel X2)	87	10,0%
Totaal aantal respondenten: 871		
Geen antwoord: 12		

3.4 betrokkenheid ondernemers in de Zoetermeerse winkelcentra bij de aanpak van het verminderen zwerfafval in hun omgeving

Vervolgens is gevraagd hoe ondernemers in de Zoetermeerse winkelcentra betrokken kunnen worden bij de aanpak van zwerfafval in hun omgeving.

Ook hier geven de meeste respondenten (60%) aan dat het plaatsen van meer afvalbakken een oplossing zou kunnen zijn. Daarnaast scoort hoog (46% van de respondenten noemt dit) 'door de kosten van het opruimen van door de ondernemers veroorzaakt zwerfafval door te belasten (vervuiler betaalt)'. In totaal denkt 29% dat dit kan door goed gedrag te belonen en 28% denkt dat dit kan door ondernemers (meer) bewust te maken van de schadelijke gevolgen van zwerfafval voor gezondheid en milieu.

Tabel 5. Genoemde maatregelen om ondernemers in de Zoetermeerse winkelcentra te betrekken bij de aanpak van het verminderen van zwerfafval in hun omgeving (n=864)

- *men mocht meer antwoorden geven*

Genoemde maatregel:	Aantal keren genoemd	In % van het totaal aantal respondenten
door meer afvalbakken te plaatsen	522	60,4%
door goed gedrag te belonen	252	29,2%
door ze (meer) bewust te maken van de schadelijke gevolgen van zwerfafval voor gezondheid en milieu	238	27,5%
door de kosten van het opruimen van door hen veroorzaakt zwerfafval door te belasten (vervuiler betaalt)	387	45,9%
anders, namelijk: (zie bijlage 3 tabel X3)	76	8,8%
Totaal aantal respondenten: 864		
Geen antwoord: 19		

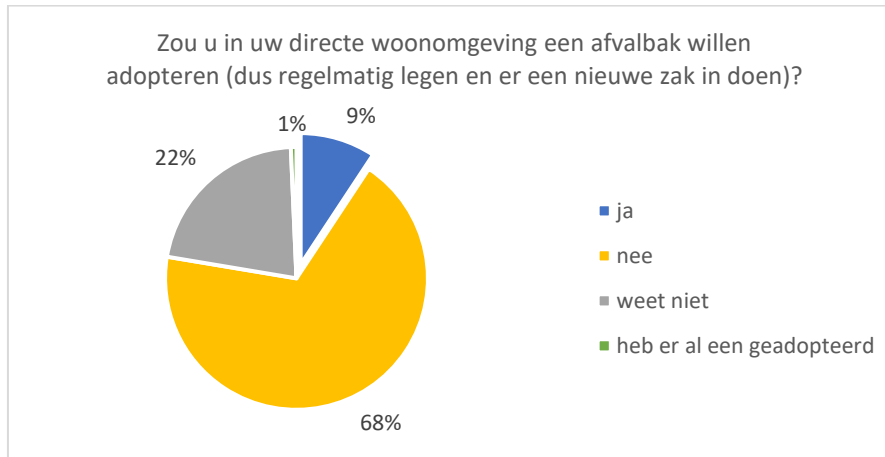
3.5 adopteren van een afvalbak

In Zoetermeer kan men voor de directe woonomgeving een extra afvalbak aanvragen. Degene die de extra afvalbak aanvraagt, adopteert hem; dat wil zeggen dat hij/zij deze regelmatig leegt en er een schone afvalzak intoet.

Aan alle respondenten is gevraagd of ze in hun directe woonomgeving een afvalbak zouden willen adopteren (dus regelmatig legen en er een nieuwe zak in doen).

Van de 872 respondenten die de vraag invulden, zeggen er 81 (9%) een afvalbak te willen adopteren in hun directe woonomgeving. De overige respondenten willen dat niet (68%), weten het niet (22%) of zeggen er al een geadopteerd te hebben (1%).

Grafiek 2. Bereidheid om een afvalbak te adopteren in de directe woonomgeving (n=872)

3.6 gescheiden weggooiën van afval in de openbare ruimte

De gemeente zou in de openbare ruimte afvalbakken neer kunnen zetten om afval gescheiden in weg te gooien. Van de respondenten (n=873) zegt 87%, als deze afvalbakken er zijn, het afval er gescheiden in weg te gooien, 5% zou dat niet doen en 8% weet niet of ze dat dan zouden doen. Dit resultaat komt overeen met dat in de twee voorgaande jaren.

3.7 bekendheid project 'Schoon is gewoon'

Met het project 'Schoon is gewoon' heeft de gemeente zich in de afgelopen jaren ingezet voor het aanpakken en terugdringen van zwerfafval. Inwoners, ondernemers en evenementenorganisaties is Zoetermeer worden daarbij bewust gemaakt van het belang van een schone leefomgeving. Initiatieven die onder het project vallen zijn o.a. de adoptie van een afvalbak door inwoners en het uitlenen van materialen voor schoonmaakacties (vuilknijpers en vuilniszakken) Ook geeft de gemeente lessen over dit onderwerp op scholen.

Gevraagd naar de bekendheid van het project blijkt dat bijna een kwart van de respondenten (23%) wel eens van het project gehoord heeft. De overige respondenten (77%) waren er niet van op de hoogte.

Grafiek 3. % respondenten dat wel eens gehoord heeft van het project 'Schoon is gewoon'(n=869)

4

ADOPTIEGROEN

4.1 adopteren van openbaar groen

De gemeente stelt inwoners in de gelegenheid om een stukje openbaar groen in hun woonomgeving te adopteren om iets meer kleur aan te brengen in het vaak sobere openbaar groen.

Voor het adopteren van een stukje openbaar groen kan men bij de gemeente een aanvraag doen die ondersteund wordt door meer buurtgenoten. Na akkoord kan men planten kiezen uit een door de gemeente geleverde lijst. Het planten en onderhoud wordt verzorgd door de aanvrager en de buurtgenoten. Het plantklaar maken van de grond en het leveren van de planten bij de start komt voor rekening van de gemeente.

Van de 865 respondenten die de vraag invulden, bleek 53% (57% in 2022) ervan op de hoogte te zijn dat men in Zoetermeer een stukje openbaar groen kan adopteren. De overige 47% was er niet van op de hoogte.

Alle 457 respondenten die op de hoogte waren, is gevraagd of ze een stukje openbaar groen geadopteerd hebben. Vijf van hen vulden de vraag niet in. Van de overige 452 respondenten heeft 12% (53 respondenten) net als in 2022 al of niet met buurtgenoten een stukje openbaar groen geadopteerd. De overige 88% niet.

Bijna driekwart van de respondenten (73%) die, al of niet met buurtgenoten, een stukje groen adopteerden deden dat vooral om het aanzien/ de uitstraling van de straat/ buurt te verbeteren. Daarnaast besloot 37% dit te doen voor meer variatie in planten en heesters om zo meer bijen, vlinders en andere dieren aan te trekken en ook omdat ze willen dat dit stukje openbaar groen vaker wordt onderhouden dan de gemeente dat doet. Voor iets meer dan een vijfde van de respondenten (22%) speelt dat ze de overlast van bijvoorbeeld hondenpoep en/of zwerfvuil in dit stukje openbaar groen willen beperken.

Tabel 6. Genoemde reden om al of niet met buurtgenoten een stukje groen te adopteren (n=51)

- *men mocht meer antwoorden geven*

Genoemde reden voor het adopteren van groen:	Aantal keren genoemd	In % van het totaal aantal respondenten
Ik vind het leuk/ gezellig om samen met mijn buurtgenoten iets te doen voor mijn buurt	14	27,5%
Ik wil het aanzien/ de uitstraling van mijn straat/ buurt verbeteren	37	72,5%
Ik wil meer variatie in de planten en heesters om zo meer bijen, vlinders en andere dieren aan te trekken	19	37,3%
Ik wil dat dit stukje openbaar groen vaker wordt onderhouden dan de gemeente doet (snoeien, schoffelen etc.)	19	37,3%
Ik wil de overlast van bijvoorbeeld hondenpoep en/of zwerfvuil in dit stukje openbaar groen beperken	11	21,6%
Ik vind het huidige openbaar groen saai	16	31,4%
Andere reden, namelijk: (zie bijlage 3 tabel X5)	8	15,7%
Weet niet	3	5,9%

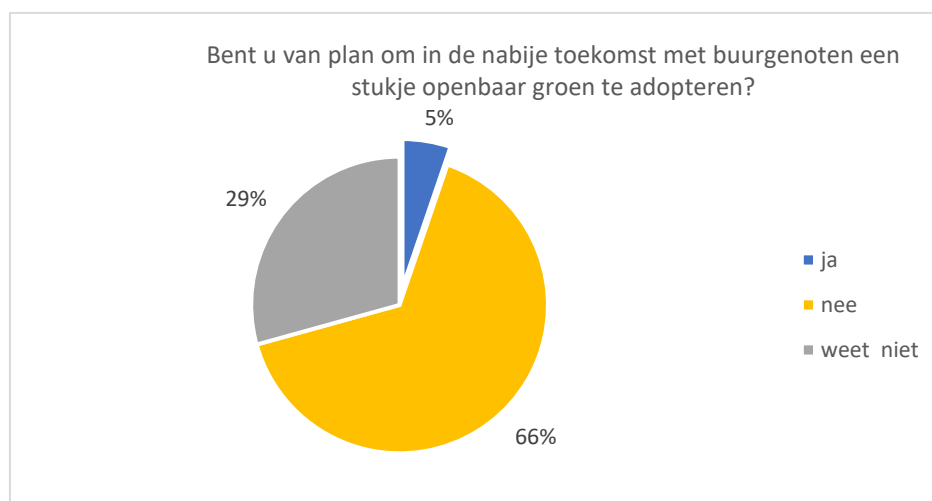
Totaal aantal respondenten: 51

Geen antwoord: 2

Aan alle respondenten die niet wisten dat het mogelijk was om openbaar groen te adopteren (403 respondenten) of die het wel wisten en nog geen stukje openbaar groen adopteerden (399 respondenten), is gevraagd of ze van plan zijn om in de nabije toekomst al of niet met buurtgenoten, een stukje openbaar groen te adopteren.

Uit de resultaten blijkt dat van degenen die de vraag invulden 5% dit wel van plan is, 66% niet en 29% het nog niet weet.

Grafiek 4. Percentage respondenten dat al of niet van plan is om in de nabije toekomst, af of niet met buurtgenoten, een stukje groen te adopteren (n=802)

4.2 mening over de mogelijkheid om openbaar groen te adopteren

Bijna twee derde van de respondenten vindt het fijn dat de gemeente inwoners de mogelijkheid biedt om sommige stukken openbaar groen in adoptie te nemen. Iets meer dan een vijfde van de respondenten is van mening dat inrichting en onderhoud van openbaar groen een taak van de gemeente is.

Tabel 7. Mening over de mogelijkheid die de gemeente inwoners biedt om sommige stukken openbaar groen in adoptie te nemen (n=849)

Mening	Aantal	In % van het totaal
Het is fijn dat de gemeente deze mogelijkheid biedt	554	65,3%
Dat maakt me niets uit	65	7,7%
Ik vind de inrichting en onderhoud van openbaar groen een taak van de gemeente	174	20,5%
Anders (zie bijlage 3 tabel 7)	37	4,4%
Weet niet	18	2,1%
Subtotaal	849	100,0%
Geen antwoord	35	
Totaal	883	

BIJLAGE 1. Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid

De in dit verslag opgenomen uitkomsten hebben betrekking op de 883 respondenten uit de stadspeiling 2023 die vragen hebben ingevuld over het onderwerp zwerfafval en adoptiegroen of op bepaalde categorieën daarvan. Over de 'werkelijkheid', dat wil zeggen de situatie in de totale populatie van Zoetermeerse 18-plussers kunnen alleen uitspraken worden gedaan in de vorm van punt- of intervallschattingen.

Wanneer in de respons bijvoorbeeld 40% een bepaald gedrag vertoont, wordt aangenomen dat dit in de populatie ook 40% zal zijn. Een dergelijke puntschatting van een percentage zal bijna altijd in meer of mindere mate van de werkelijkheid afwijken.

De kans op een verkeerde schatting kan aanzienlijk worden teruggebracht door de werkelijkheid te schatten in de vorm van intervallen (intervallschattingen).

Het is daarbij mogelijk, met behulp van statistische formules, de grootte van een interval zodanig rond de enquête-uitkomst te kiezen dat met een bepaalde mate van zekerheid (veelal 'betrouwbaarheid' genoemd) kan worden aangenomen dat het werkelijke percentage zich binnen dat interval bevindt.

Enkele voorbeelden ter verduidelijking:

- stel dat van alle 883 respondenten 30% opvatting A heeft. In werkelijkheid (dus in de totale populatie van Zoetermeesters van 18 jaar en ouder) zal dit percentage dan met 95% zekerheid liggen tussen 27,0% en de 33,0%.
- stel dat van alle respondenten er 50 gedrag x vertonen. Als van deze 50 personen 60% vrouw is dan kan met 95% zekerheid gesteld worden dat van alle Zoetermeerse 18-plussers die gedrag x vertonen tussen de 36,4% en 63,6% vrouw is.

Tabel 8. Procentpunten waarmee de werkelijke percentages (dus die in de populatie) maximaal kunnen afwijken van die in de respons. (Bij een betrouwbaarheidsniveau van 95%).

Aantal respondenten	10% of 90%	20% of 80%	30% of 70%	40% of 60%	50%
100	5,9	7,8	9,0	9,6	9,8
200	4,2	5,5	6,4	6,8	6,9
300	3,4	4,5	5,2	5,5	5,7
400	2,9	3,9	4,5	4,8	4,9
500	2,6	3,5	4,0	4,3	4,4
600	2,4	3,2	3,7	3,9	4,0
700	2,2	3,0	3,4	3,6	3,7
800	2,1	2,8	3,2	3,4	3,5
883	2,0	2,6	3,0	3,2	3,3

BIJLAGE 2. Populatie, steekproef, veldwerk en respons

In de onderstaande tabellen worden de Zoetermeerse bevolking, de steekproef en de bruikbare respons van dit deelonderzoek onderling vergeleken aan de hand van de kenmerken *sekse* en *leeftijd*.

Geslacht en leeftijd, in % van:

-de Zoetermeerse bevolking van 18 jaar en ouder (per 1-1-2023);

-de personen in de steekproef C (per 1-9-2023);

-de respondenten (volgens opgave van de respondent).

Geslacht en leeftijd	Bevolking	Personen in de steekproef	Respondenten
Man 18 < 34 jr.	11,7%	23,7%	12,8%
Vrouw 18 < 34 jr.	11,6%	24,0%	13,9%
Anders 18 <34 jr.	0,0%	0,0%	0,3%
Man 35 < 49 jr.	11,6%	11,5%	9,9%
Vrouw 35 < 49 jr.	12,2%	12,2%	11,8%
Anders 35 < 49 jr.	0,0%	0,0%	0,6%
Man 50 < 59 jr.	8,0%	5,9%	7,5%
Vrouw 50 < 59 jr.	8,7%	6,2%	9,7%
Anders, 50 < 59 jr.	0,0%	0,0%	0,1%
Man 60 < 74 jr.	11,6%	5,4%	10,1%
Vrouw 60 <74 jr.	12,6%	5,7%	11,1%
Anders, 60 <74 jr.	0,0%	0,0%	0,1%
Man 75 jr. en ouder	5,3%	2,8%	6,8%
Vrouw 75 jr. en ouder	6,6%	2,6%	5,3%
Anders, 75 jr., en ouder	0,0%	0,0%	0,0%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal	101.156	4.000	883

BIJLAGE 3. Tabellen

Tabel X1. Leeftijdsgroep die volgens de respondenten het meeste zwerfafval veroorzaken in Zoetermeer

Leeftijdsgroep	Aantal	In % van het totaal
4 t/m 12 jaar	13	1,5%
13 t/m 18 jaar	391	45,8%
19 t/m 25 jaar	106	12,4%
26 jaar of ouder	63	7,4%
weet niet	280	32,8%
Totaal	853	100%
Geen antwoord: 30		

Tabel X2. Genoemde andere maatregel om inwoners (nog) meer te betrekken bij het verminderen van zwerfafval in hun directe woonomgeving

Genoemde andere maatregel:	Aantal keren genoemd
• Acties bij bedrijven of scholen aanbieden. Bijvoorbeeld bootcamp + afval rapen. Dit deden wij laatst in Hoofddorp. Super initiatief.	1
• Afval plastic, papier, glas, wegbrengen naar bakken in de buurt.	1
• Afvalbakken tijdig/vaker legen.	9
• Afvalbakken zijn vaak overvol, waardoor afval toch op straat belandt. Misschien deze knelpunten opsporen.	1
• Armoedebestrijding/integratie/opleiding? Lijkt me heel erg een sociale klasse, cultureel fenomeen. In mijn directe woonomgeving nauwelijks problemen, rond winkelcentrum, flats zie je ratten rondlopen.	1
• Begint bij het opvoeden van je eigen kinderen en dit zelf ook te doen.	1
• Bespreekbaar maken op scholen. Bewustzijn creëren.	1
• Bronnen van zwerfafval te verwijderen: MC DONALDS en andere fastfoodketen, nachtwinkels etc.,	1
• Camera's bij afvalbakken waar rotzooi naast wordt gezet en dan op sociale media.	1
• Combinatie van bovenstaande maatregelen en beter faciliteren van wegwerken van afval, in de wijk bijvoorbeeld piepschuim kunnen afleveren.	1
• Combinatie van de genoemde punten.	1
• Controleren dat hondenbezitters poepzakjes gebruiken etc..	1
• Dat moet je een socioloog vragen, gooi de antwoorden op deze vraag aub de prullenbak in want de meeste mensen hebben hier 0 verstand van.	1
• De gemeente mag vaker gaan poetsen in het Stadshart.	1
• De jeugd meer voor doen.	1
• De kosten in beeld brengen die zij later moeten gaan betalen.	1
• De mensen er gelijk op aanspreken.	1
• De taak van ouders.	1
• Door [niet goed leesbaar]schoon te houden.	1
• Door dagen te organiseren op bijv. het Noord Aa om gezamenlijk afval op te ruimen. Dit doen wij ook op ons werk. Wij organiseren dit soort dagen in ons industrieterrein en of het strand.	1

- Door de afvalbakken tijdig te legen, ze zijn regelmatig overvol. Ook wordt er heel vaak afval geplaatst buiten de ondergrondse containers waar weer ongedierte op afkomt. Het zijn vaak buitenlandse gezinnen die niet op de hoogte zijn het afval daar niet neer te zetten. 1
- Door de bewoners duidelijk te maken wat zwerfafval opruimen kost en wat er aan leuke dingen voor de stad gedaan kunnen worden voor dat geld. 1
- Door de vuilnisophalers er geen rommel van te laten maken. 1
- Door elkaar erop aan te spreken normaal te maken. 1
- Door erop te wijzen. 1
- Door gebruik te maken van nudging. 1
- Door goede opvoeding, 2
- Door hieraan (meer) aandacht te besteden op scholen. Ook in/bij fastfood-horeca en snackbars. 1
- Door media-aandacht aan opruimacties te geven. 1
- Door ook in de scholen de kinderen bewust te maken wat de gevolgen zijn van zwerfafval op onze natuur en de directe impact op hun leven. 1
- Door opvoeding vanuit thuis. 1
- Door ouders hun kinderen beter te laten opvoeden en zelf het goede voorbeeld te geven. 1
- Door ouders hun kinderen te laten opvoeden, schoolprojecten. 1
- Door regelmatige samen-opruim-dagen. Dus niet een jaarlijks groot evenement, maar gewoon op zaterdag een ochtend samen opruimen, laagdrempelig. 1
- Door straat opruimdagen. 1
- Door ze te laten zien dat de gemeente dit probleem serieus neemt. Denk bijv. aan het buiten woonwijken plaatsen van avondwinkels die de verspreiding van zwerfvuil in de hand werken. 1
- Door zelf als gemeente het goede voorbeeld te geven. Het openbare groen wordt verwaarloosd en sommige straten zien er schandelijk uit door het slechte onderhoud. Overal in de openbare ruimte onkruid en openbaar gras dat niet gemaaid wordt. 1
- Door zelf als gemeente ook beter het groen te onderhouden en kinderen op scholen meer lessen buiten hierover te geven en daarna verplicht actie op te laten nemen. Bij bejaardenhuizen schoon maken en tuinen onderhouden. 1
- Door zelf goed gedrag te vertonen in je buurt & door mensen aan te spreken op creëren van zwerfafval. 1
- En de afvalbakken bij (middelbare)scholen vaker te legen. 1
- Er ligt ook veel hondenpoep, mensen ruimen het niet op omdat er geen afvalbakken zijn om in te gooien 1
- Er zijn voldoende afvalbakken. 1
- Fastfoodrestaurants zwerfvuil belasting opleggen voor het opruimen van hun rotzooi. 1
- Geen idee. Moraal is dat toch? Leeft dat nog? Het lijkt die mensen niets te schelen. 1
- Gewoon de mensen aanspreken en erop wijzen. 1
- Goede opvoeding en vanuit school goede voorbeeld geven. Bovenstaande onderwerpen zijn al langer van toepassing maar blijken niet voldoende. 1
- Gratis meedoen voor staf met werknemers die afval opruimen en straten schoonhouden bv bladeren opruimen. 1
- Handhaven. 1
- Heeft ook te maken de mentaliteit en opvoeding. 1
- Hondenpoep bv. moet je soms lang bij je houden, dat is onprettig. 1
- Hou het hier schoon stickers. 1

- Ik denk dat er vrij weinig is wat gedaan kan worden. Jammer genoeg zullen mensen (als hun slechte gedrag niet bestraft zal worden) altijd de makkelijkste weg nemen, in dit geval afval op straat gooien. 1
- Ik heb vaak daders van het dumpen van zwerfafval aangegeven bij de gemeente/handhaving maar de daders krijgen geen boete. 1
- Information about how to recycle and correct disposal of waste is not clear (especially for people new in the city or the country). When you ask around to other people to explain, you find that the other people don't know either. It would be nice to install some "instructions" in the different garbage and recycling areas. 1
- Is opvoeding> 1
- Kijk naar sommige langere een mega boete maar de straat is schoon. 1
- Maar dan ook op tijd te leggen. 1
- Marketingcampagnes waarin social proof wordt toegepast (sociale druk, laten zien dat anderen het ook opruimen o.i.d.) 1
- Meer afsluitbare bakken. Vogels pikken ook afval uit de bakken op zoek naar eten 1
- Meer betrokkenheid creëren in elkaar en de stad. Alles is te anoniem. 1
- Meer BOA's 1
- Meer handhaving. 1
- Meer kleppen, ik woon vlakbij Alfrink, studenten doen hun best maar de vogels trekken het eruit. Met reactie meer afval. Nut van de prullenbak vervaagt. 1
- Meer opruimdagen met elkaar te plannen en daar iets gezelligs van maken. Samen houden we de buurt schoon. 1
- Meerdere keren leggen. 1
- Minder tokkies. 1
- Misschien kan je het ook een experience maken door bijvoorbeeld hele leuke afvalbakken neer te zetten. Op de Veluwe zie je soms een afvalbak in de vorm van een paddenstoel. Of misschien kan je iets anders creatiefs bedenken. Ik denk dat dat allemaal beter werkt dan bestraffen of voorlichting. 1
- Moet gewoon op elke plek een prullenbak zijn net als de wc's mag ook wat meer van komen. 1
- Nooit. 1
- Normen en waarden aan te leren. 1
- Ondergrondse containers te plaatsen. 1
- Ondersteuning van vrijwilligers die willen opruimen. 1
- Op scholen meer aandacht ervoor en opruimacties. 1
- Op schoolkinderen voorlichten die tegen ouders zeggen dat het niet normaal is dat ouders dingen op straat gooit 1
- Opvoeden. 1
- Opvoeden en op scholen aandacht aanbesteden. 1
- Originele oplossingen kauwgomplak plek bijv.. 1
- Ouders in Zoetermeer hierover te informeren. 1
- Projecten met de wijk om gezamenlijk op te ruimen. 1
- Prullenbakken waar vogels geen afval uit kunnen halen plaatsen. 1
- Schoonmaakdagen organiseren. 1
- Slecht gedrag nog heftiger straffen als dat nu gedaan wordt met boetes o.i.d. 1
- Sommige plastic flessen hebben nog steeds geen statiegeld! Dus komt het nog terecht in de natuur. 1
- Statiegeldsysteem bij supermarkt verbeteren minder Fastfood restaurants. 1

- Terugkomende acties, folders, voorlichting op (ook middelbare) scholen, tijdens burendag, maar vooral door druk uit te oefenen op fabrikanten en producenten. Beleg het probleem bij de kern dus. Laat ze alleen nog verpakken in natuurlijk vergankelijke verpakking. 1
- Vangnetten/blikvanger plaatsen i.p.v. prullenbakken. 1
- Verkooppunten/ restaurants (mede)verantwoordelijk maken - geen verpakkingen mee naar buiten 1
- Voorlichting. 1
- Voorlichting op de basisschool, niet middelbaar. 1
- Voorlichting op school (jong geleerd is oud gedaan). 1
- Weet niet - denk af en toe een brief over de stand van zaken in je wijk in de bus te doen van bewoners in een wijk 1
- Wijk opruimen vrijwilligers. 1
- Wijzen op eigen verantwoordelijkheid. 1
- Wil je de volgende generatie hiervan bewust maken, dan zullen ouders en scholen dit moeten meenemen in de opvoeding van hun kinderen. 1
- Zoiets moet je in jezelf hebben, altijd opgeruimd. 1
- Zorgen dat er minder verpakkingsmateriaal komt en betere mogelijkheden om afval kwijt te raken. En vooral: de plekken waar containers staan goed te onderhouden 1

Tabel X3. Genoemde andere maatregel om winkeliersverenigingen, bedrijven en evenementenorganisaties in Zoetermeer (nog) meer te betrekken bij het verminderen van zwerfafval in hun directe omgeving.

Genoemde andere maatregel:	Aantal keren genoemd
• Afvalbakken met afdichtklep (voor wind en vogels).	1
• Beboeten.	1
• Beboeten kan helpen maar beste meer prullenbakken.	1
• Betere inburgering. Multiculturele samenleving is mooi maar in het buitenland is het bijv. normaal dat het oude brood op straat wordt gegooid voor de dieren. In Nederland veroorzaakt dit overlast. Lagere inkomens hebben ook niet altijd de juiste normen en waarden meegekregen van huis uit. Misschien goed om te confronteren en te handhaven.	1
• Boetes bij zwerfafval.	1
• Combinatie van deze punten.	1
• Controle op schadelijk verpakkingsmateriaal.	1
• De ondernemer is toch niet verantwoordelijk als klanten zwerfafval achterlaten? Tenzij er geen prullenbakken staan.	1
• De ondernemers zijn niet verantwoordelijk voor gedrag van hun klant. Hoe bereik je die klant?	1
• De taak van ouders/ opvoeders.	1
• Deze vraag is me niet duidelijk. Vervuilen de ondernemers zelf de winkelcentra?	1
• Door afval opruimen leuk te maken blikvanger.	1
• Door afvalbakken vaker te ledigen.	1
• Door bepaalde verpakkingen etc. te verbieden (mag niet helpt niet).	1
• Door bestemmingsplannen te wijzigen, dus geen avondwinkel in een woonwijk aan de Oranjelaan waardoor de hele omgeving vervuild raakt!	1
• Door controle en goede gesprekken.	1
• Door de kosten van het opruimen inzichtelijk te maken, alternatieve besteding aan te geven.	1
• Door hun dealtjes met ophalers om extra spullen mee te nemen.	1

- Door in de winkels bij de kassa en duidelijk zichtbare oproep te plaatsen afval in afvalbakken te deponeren. 1
- Door met ze in contact te treden en met ze mee te denken hoe ze minder zwerfafval kunnen veroorzaken (bijv. Andere verpakkingen, meerdere items in 1 verpakking etc.). Daarnaast zou het ook mooi zijn als er minder folders, flyers, reclame-uitingen en kranten uitgedeeld worden, want dat komt ook direct op straat te liggen. 1
- Door minder eenmalige verpakkingen aan te bieden. 1
- Door minder verpakkingsmateriaal te gebruiken, door afbreekbaar verpakkingsmateriaal te gebruiken, meer bewustwording 1
- Door voorlichting te geven hoe je zwerfafval kunt voorkomen. Door andere verpakkingen, minder verpakkingen, niet verpakken als dat niet nodig is etc. 1
- Draagvlak creëren. 1
- En een vies winkelcentrum nodigt niet uit om er te komen/ kopen. 1
- En vaker de bakken te legen. 1
- Er zijn voldoende afvalbakken. 1
- Eventueel zelf hun omgeving schoon te houden. 1
- Geef elke winkel een budget waarmee ze een eigen manier/idee uit kunnen werken voor zwerfafval. 1
- Geen idee, waarom zou je hier ondernemers in winkelcentra bij moeten of willen betrekken? 1
- Gezamenlijk verantwoordelijk maken en ervoor zorgen dat ondernemers hun afval goed kwijt kunnen (kost veel en wordt slecht geregeld weet ik) 1
- Gezamenlijke projecten ondernemers-gemeente-vastgoedeigenaar gericht op bewustwording bezoekers (ook leuke acties) 1
- Handhaven. 1
- Heeft niks met de ondernemers te maken. 1
- Hen verplichten minder verpakkingsmateriaal te gebruiken. 1
- Het bespreekbaar maken bij betreffende ondernemers waarvan veel zwerfafval vandaan komt en verzoeken om het tegen te gaan. 1
- Ik denk niet dat het een probleem is van ondernemers. 1
- Ik neem aan dat zwerfafval bij winkels niet (alleen) door ondernemers wordt veroorzaakt. Je kan dan alleen een beroep op ze doen en voldoende afvalbakken. 1
- Ik vind niet dat een ondernemer de plicht heeft om rommel op te ruimen wat wordt veroorzaakt door de klanten. Wat kan een fatsoenlijke ondernemer eraan doen dat zijn klanten troep veroorzaken? 1
- Ik zie taakstraf en prikgroepen in t stadshart, super!! Het is al zoveel beter dan jaren geleden 1
- In gesprek gaan met de ondernemers! 1
- In principe geen taak ondernemers/winkelier. Tenzij exces, dan handhaven op grond van Activiteiten besluit artikel 2.13 lid 1. 1
- Laat ze meehelpen. Zorg dat het ambassadeurs worden. Betrek ze bij plannen en bij meetmomenten. 1
- Laat ze overgaan op natuurlijke verpakkingsmateriaal zoals papieren tasjes en zakjes etc. Zorg ervoor dat "rotzooi" storend dichtbij veroorzakers komt! 1
- Maar ja, wie betaald uiteindelijk? Maar ik vind echt dat het moet! Heel Europa dan hè! 1
- Meer ondergrondse containers, de kliko worden snel vol 1
- Mensen die afval op straat gooien beboeten. 1
- Minder fastfood, meer en betere recycling 1
- Minder gebruik te laten maken van (te veel) verpakkingen. 1
- Minder plastic verpakkingen, en meer herbruikbare verpakkingen gebruiken bij restaurants. 1
- Minder verpakkingsmateriaal te gebruiken. 1

- Mobiele camera's ophangen en vervuilers direct een boete geven 1
- Moeilijk. 1
- Nauwelijks vrees ik, het zou netjes als ondernemers in hun winkels/op hun verpakkingen de wenselijkheid van goed omgaan met afval benadrukken. Bv. Bij de fastfoodketens waar veel zwerfafval vandaan komt. 1
- Niet/ nooit 2
- Niet alleen voor ondernemers, maar ook vooral burgers met een lakse houding. Ruim gewoon je rommel op of pak vervuilers aan. 1
- Omgeving ook fris houden. Vervallen straat, onkruid, scheve tegels, nette buurt, geeft nettere mensen. 1
- Ondernemers bij afsluiten ook bij de ingang van hun winkel even zwerfafval laten opruimen 1
- Ondernemers kunnen de vervuilende klanten aanspreken en aan het einde van de dag alles rondom de winkel weghalen. 1
- Ondernemers sponsoren straten die schoongemaakt worden door mensen die werk nodig hebben 1
- Ondernemers zijn doorgaans niet de veroorzakers toch? Rare vraag. 1
- Ondernemers zijn niet verantwoordelijk is taak v.d. gemeente. 1
- Onmogelijke zaak. 1
- Ook door de vervuiler de kosten laten betalen, voor het werk en administratie, die handhaving of politie verricht is... 1
- Opvoeden die vervuilers. 1
- Overal hoger statiegeld op/ of eigen beker meenemen. 1
- Speciale blikjes/flesjes bakken zoals de bladverzamelbakken in het najaar. Dit voorkomt dat er in prullenbakken gegravid wordt. 1
- Statiegeld. 1
- Strengere regels rondom het weggooien van afval en voornamelijk plastic. De hoeveelheid plastic dat bijvoorbeeld bedrijven gewoon weggooien in prullenbakken en dus niet recyclen zou men echt verbazen, het is absurd. 1
- Te letten op hun verpakkingsmateriaal en zo min mogelijk plastic hiervoor te gebruiken. 1
- Te wijzen op een schone/nette omgeving. Trekt meer mensen/winkelt fijner. 1
- Terugdringen verpakkingsmaterialen. 1
- Verplicht doen opruimen. 1
- Verplichting ondernemers geen losse artikelen te verkopen maar alles in een zak die gekocht moet worden (hergebruik). 1
- Vervuiler moet het voelen, ik weet niet of winkelier hier een rol kan spelen. 1
- Voorschrijven dat er (al vanuit de fabriek) minder plastic verpakkingen worden gebruikt. 1
- Winkelier verplichten minder verpakkingsmateriaal te gebruiken. 1
- Winkeliers/supermarkten kunnen eigen personeel inzetten om de rommel rond de winkels op te ruimen. 1
- Winkelwagens en mandjes zijn te vies om beet te pakken. 1
- Ze verantwoordelijk maken voor het zwerfafval van hun eigen organisatie als die gevonden wordt. 1
- Zelf op laten ruimen. 1
- Zo te zien hebben jullie de opties al op een rijtje. Dus probeer er een paar en monitor de resultaten. 1
- Zoals vroeger, eigen straatje schoon. 1
- Zwerfafval doorbelasten alleen aan de veroorzaker en niet door alle inwoners. Kinderen waarschuwing geven en voorlichten 1

Tabel X4. Aantal en percentage respondentent dat in de directe woonomgeving een afvalbak wil adopteren (dus regelmatig legen en er een nieuwe zak in doen)

Adoptie van een afvalbak?	Aantal	In % van het totaal
Ja	81	9,3%
Nee	596	68,3%
Weet niet	189	21,7%
Heb er al een geadopteerd	6	0,7%
Totaal	872	100%
Geen antwoord: 11		

Tabel X5. Genoemde andere reden om een stukje groen te adopteren, namelijk:

Genoemde andere reden:	Aantal keren genoemd
• De bureu vonden het erg leuk. Ze zijn helaas verhuisd. Het tuintje heeft er nog nooit zo mooi uitgezien sinds ze weg zijn.	1
• De bureu wilden dit graag.	1
• Er stonden grote hortensia's die ik onderhield maar opeens waren verwijderd door de gemeente, daarna adoptiegroen.	1
• Het was al geadopteerd toen wij het huis kochten.	1
• Het werd al gedaan toen dit hier kwam wonen, dus vanzelf ingerold.	1
• Meer bordjes "kakje in het zakje". Niet verbieden maar wel opruimen. Nieuwe hondenbezitters weten het niet!	1
• Mijn tuin lijkt dan groter.	1
• Nog geen idee.	1
• Onderhoud komt vaak op één persoon neer.	1
• Slecht onderhouden!	1
• We zorgen ervoor dat door de invulling van ons adoptiegroen er meer insecten en egels zich thuis voelen in onze wijk. En het werkt!	1

Tabel 6. Aantal en percentage respondentent dat al of niet van plan is om in de nabije toekomst, af of niet met buurtgenoten, een stukje groen te adopteren

Adoptie van een afvalbak?	Aantal	In % van het totaal
Ja	42	5,2%
Nee	525	65,5%
Weet niet	235	29,3%
Totaal	802	100%

Tabel X7. Mening van de respondenten over het feit dat de gemeente inwoners de mogelijkheid biedt om sommige stukken openbaar groen in adoptie te nemen (anders, namelijk:)

Mening (anders, namelijk:)	Aantal keren genoemd
• Aangevraagd maar dit werd als ecologisch groen gezien. Heel bijzonder terwijl er verder in de straat dit wel mogelijk was.	1
• Adoptie groenonderhoud met buurtgenoten werkt niet.	1
• Als eenieder het stuk rondom zijn woning doet, komen we een hele stuk verder.	1
• Bij het adopteren zou naar mijn mening goed rekening gehouden moeten worden met biodiversiteit en biologische beplanting.	1
• Buren doen 1 keer per jaar iets eraan, verder niets. Zelfs gemeente doet meer.	1
• Combinatie van 1 en 3.	1
• Dit zou niet nodig moeten zijn.	1
• Fijn dat de gemeente deze mogelijkheid biedt, maar de verantwoordelijkheid voor het schoonhouden en onderhouden van openbaar groen en openbare ruimten blijft m.i. nog altijd bij de gemeente liggen.	1
• Geen animo voor bij buurtbewoners.	1
• Gemeente doet niets aan onderhoud en al het groen ziet er niet uit. Geen ruimte voor bloemen en kleur.	1
• Goed idee, word hier al gedaan, burens doen het, werkt goed.	1
• Goed voor mensen die zelf geen tuin hebben.	1
• Heb het in het verleden jaren gedaan, nu niet meer.	1
• Het idee is leuk, maar een stukje grond adopteren is nagenoeg onmogelijk. Op basis van negatieve ontorechte vooroordelen wordt dit afgewezen, terwijl de gemeente de grond zelf niet onderhoudt.	1
• Het is fijn dat de gemeente die mogelijkheid biedt, maar het geeft dan wel een verplichting. Wij houden het stukje groen voor ons huis zelf aardig onkruidvrij en maken het ook gezelliger. Want helaas ziet het er de laatste jaren niet meer mooi uit. Maar adopteren is net een verplichting te veel.	1
• Het is fijn dat de mogelijkheid er is, maar uit mijn ervaring biedt de gemeente te weinig steun in het onderhoud van het groen.	1
• Het is fijn, maar ik heb geen idee waar stukjes geadopteerd zijn en dus wat het effect is. Wel blijven doen!	1
• Het is fijn, zolang het geen zicht op de rotondes belemmerd. Ik wist het niet en ook de procedure om groen te adopteren of beschikbare locaties zijn mij niet bekend.	1
• Het is goed dat ze de optie geven.	1
• Het is in essentie een taak van de gemeente maar als anderen het willen doen moet dat gefaciliteerd worden.	1
• Het is nodig dat de gemeente deze mogelijkheid biedt. Gemeente heeft zelf te weinig mogelijkheden alles te onderhouden.	1
• Het ligt er een beetje aan hoe dit gemonitord wordt.	1
• Ik heb bij de gemeente geprobeerd om een stukje openbaar groen te adopteren, maar de gemeente heeft keihard geweigerd.	1
• Ik vind dat nutteloos groen waar de gemeente nooit komt, geschonken moet worden aan de bewoners die ernaast wonen.	1
• Ik vind het fijn en het zou op meer plekken mogen gebeuren (tenzij er verkeersproblemen door ontstaan, dan natuurlijk niet).	1
• Ik vind het goed dat adoptie groen mogelijk is, maar vind dat openbaar groen een taak van de gemeente is, waarbij er best wel wat meer variatie mag komen en niet alles eentonig groen wordt uitgevoerd, ondanks dat die meer kost.	1
• Ik vind het zowel goed dat de gemeente deze mogelijkheid biedt, maar vindt dat dat niet als reden moet worden gebruikt om dat geen taak van de gemeente meer te laten zijn.	1
• In principe taak gemeente, maar als bewoners dat leuk vinden prima.	1
• Is een taak van de gemeente, want we betalen al heel veel aan de gemeente. De burger doet al veel. Ook voor de gemeente. Om nu een stukje grond te laten beheren door een burger, mag je niet vragen.	1

- Ja belangrijk, woon zelf in stadscentrum, hier vind ik het de taak van de gemeente en ondernemers. 1
- Ja en nee, het klinkt leuk zolang het geen geld kost! Want hebben het helemaal niet breed. 1
- Leuk omdat er vaak mooie planten in staan met meer kleur, maar vind eigenlijk dat dat ook in het openbare groen zou moeten staan. 1
- Prima om te doen, maar onderhoud verder in de straat kan door gemeente echt beter worden opgepakt. 1
- Primair een taak van de gemeente maar prima om de inwoners daarbij te betrekken. De gemeente dient zich echter wel onverminderd te blijven inzetten. 1
- Primair is dit een taak van de gemeente. Voor wie het wil, is de mogelijkheid fijn maar dat mag de gemeente niet ontslaan van zijn verplichte taak. 1
- Soms lijkt het de enige manier om buurtgroen goed te laten verzorgen. 1
- Taak van de gemeente, zeker gezien alle belastingen die er geheven worden 1
- Tenzij iemand héél graag de groenvoorziening onderhoudt. De gemeente is en blijft verantwoordelijk. 1
- Toevallig zijn de groenvoorziening ruimschoots aanwezig, denk aan goed onderhouden voortuinen in mijn buurt en goed onderhouden groen in directe omgeving. 1
- Veel te veel onkruid in de buurten. 1
- Verkapte vorm van bezuinigingen. Gemeente zou het onderhoud gewoon moeten uitvoeren. 1
- Vind het schandalig dat gemeente veel te weinig maait, gevallen blad opruimt. 1
- Voor inrichting en onderhoud van openbaar groen kunnen heel goed mensen ingezet worden die een afstand van de maatschappij hebben 1
- Waarom mag dit niet altijd en overal? 1
- Wie zorgt voor het onderhoud? 1
- Wij hebben hiervoor moeten betalen. 1
- Wordt vaak een mislukking 1

BIJLAGE 4. Vragenlijst deelonderwerp zwerfafval en adoptiegroen 2023

ZWERFAFVAL EN ADOPTIEGROEN

16. Zwerfafval is de rommel die ligt op plekken waar iedereen kan komen: in de straat, in het groen, op het schoolplein, in het winkelcentrum. Denk aan verpakkingen, blikjes, peuken, klokhuizen: alles wat ook in een afvalbak zou kunnen. Als er eenmaal ergens zwerfafval ligt, wordt het al snel veel meer. En zwerfafval kan schadelijk zijn voor uw gezondheid en het milieu.

Ruimt u wel eens zwerfafval op in Zoetermeer? En zo ja, waar?

- meer antwoorden mogelijk -

- ja, in mijn directe woonomgeving / straat
- ja, in een winkelcentrum
- ja, in een plantsoen
- ja, in een park / speeltuin / recreatiegebied
- ja, op een schoolplein
- nee

17. Welke leeftijdsgroep veroorzaakt volgens u het meeste zwerfafval in Zoetermeer?

- 1. 4 t/m 12 jaar
- 2. 13 t/m 18 jaar
- 3. 19 t/m 25 jaar
- 4. 26 jaar of ouder
- 5. weet niet

18. Gooit u, als u buiten bent in Zoetermeer, uw afval altijd in een afvalbak (of neemt u het mee)?

- 1. altijd → ga naar vraag 21
- 2. bijna altijd
- 3. meestal niet
- 4. nooit
- 5. weet niet

19. Laat u wel eens afval achter in de openbare ruimte?

- 1. ja
- 2. nee → ga naar vraag 21
- 3. weet niet → ga naar vraag 21

20. Op welke plekken in de openbare ruimte laat u zelf wel eens afval achter?

- meer antwoorden mogelijk -

- bij een volle afvalbak
- een plek waar al meer afval ligt
- ergens in een hoekje
- een plek die toch al rommelig is
- een plek waar nergens een afvalbak in de buurt is
- een plek in het groen waar al meer afval ligt
- anders, namelijk:

21. Hoe kun je inwoners van Zoetermeer betrekken bij het verminderen van zwerfafval in hun directe woonomgeving?

- meer antwoorden mogelijk -

- door meer afvalbakken te plaatsen
- door goed gedrag te belonen
- door (meer) voorlichting te geven over de schadelijke gevolgen van zwerfafval voor gezondheid en milieu
- door slecht gedrag te bestraffen
- anders, namelijk:

22. Hoe kun je ondernemers in de Zoetermeerse winkelcentra betrekken bij de aanpak van zwerfafval in hun omgeving?

- meer antwoorden mogelijk -

- door meer afvalbakken te plaatsen
- door goed gedrag te belonen
- door ze meer bewust te maken van de schadelijke gevolgen van zwerfafval voor gezondheid en milieu
- door de kosten van het opruimen van door hen veroorzaakt zwerfafval door te belasten (vervuiler betaalt)
- anders, namelijk:

23. In Zoetermeer kunt u voor uw directe woonomgeving een extra afvalbak aanvragen. Als u de extra afvalbak aanvraagt, adopteert u hem; dat wil zeggen dat u deze regelmatig leegt en er een schone afvalzak in doet.

Zou u in uw directe woonomgeving een afvalbak willen adopteren (dus regelmatig legen en er een nieuwe zak in doen)?

- 1. ja
- 2. nee
- 3. weet niet
- 4. heb er al een geadopteerd

24. Wanneer de gemeente in de openbare ruimte afvalbakken neerzet om uw afval gescheiden in weg te gooien, gaat u dat dan doen?

- 1. ja
- 2. nee
- 3. weet niet

25. Met het project 'Schoon is gewoon' heeft de gemeente zich in de afgelopen jaren ingezet voor het aanpakken en terugdringen van zwerfafval. Inwoners, ondernemers en evenementenorganisaties in Zoetermeer worden daarbij bewust gemaakt van het belang van een schone leefomgeving. Initiatieven die onder het project vallen zijn o.a. de adoptie van een afvalbak door inwoners en het uitlenen van materialen voor schoonmaakacties (vuilknijpers en vuilniszakken). Ook geeft de gemeente lessen over dit onderwerp op scholen.

Had u voor dit onderzoek wel eens van het project 'Schoon is gewoon' gehoord?

- 1. ja
- 2. nee

26. De gemeente stelt inwoners in de gelegenheid om een stukje openbaar groen in hun woonomgeving te adopteren om iets meer kleur aan te brengen in het vaak sobere openbaar groen. Voor het adopteren van een stukje openbaar groen kunt u bij de gemeente een aanvraag doen die ondersteund wordt door meer buurtgenoten. Na akkoord kunt u planten kiezen uit een door de gemeente geleverde lijst. Het planten en onderhoud wordt verzorgd door u en uw buurtgenoten. Het plantklaar maken van de grond en het leveren van de planten bij de start komt voor rekening van de gemeente.

Was u bekend met de mogelijkheid om een stukje openbaar groen te adopteren?

- 1. ja
- 2. nee → ga naar vraag 29

27. Heeft u momenteel met buurtgenoten, zo'n stukje openbaar groen geadopteerd?

- 1. ja
- 2. nee → ga naar vraag 29

28. Wat heeft u doen besluiten om een stukje openbaar groen te adopteren?

- meer antwoorden mogelijk -

- ik vind het leuk / gezellig om samen met mijn buurtgenoten iets te doen voor mijn buurt
- ik wil het aanzien / de uitstraling van mijn straat / buurt verbeteren
- ik wil meer variatie in de planten en heesters om zo meer bijen, vlinders en andere dieren aan te trekken
- ik wil dat dit stukje openbaar groen vaker wordt onderhouden dan de gemeente doet (snoeien, schoffelen etc.)
- ik wil de overlast van bijvoorbeeld hondenpoep of zwerfvuil in dit stukje openbaar groen beperken
- ik vind het huidige openbaar groen saai
- andere reden, namelijk:

- weet niet

LET OP: Ga nu door naar vraag 30

29. Bent u van plan om in de nabije toekomst met buurtgenoten een stukje openbaar groen te adopteren?

- 1. ja
- 2. nee
- 3. weet niet

30. Wat vindt u ervan dat de gemeente inwoners de mogelijkheid biedt om sommige stukken openbaar groen in adoptie te nemen?

- 1. het is fijn dat de gemeente deze mogelijkheid biedt
- 2. dat maakt me niet uit
- 3. ik vind inrichting en onderhoud van openbaar groen een taak van de gemeente
- 4. anders, namelijk:

- 5. weet niet